

Sygn. akt II.Ka.93/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Uściłko
Sędziowie:	SO Grażyna Zielińska - spr. SR Michał Dźwilewski (del. do SO)
Protokolant:	sekr. sąd. Elżbieta Puza

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Aldony Figiel

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013r.

sprawy **S. R. (1)**

oskarżonego z art.177§2 kk w zb. z art.178§1 kk w zw. z art.11§2 kk, art.178a§1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olecku

z dnia 21/12/2012 r. sygn. akt II.K.579/11

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, iż:

1. orzeczoną w pkt. I karę jednostkową pozbawienia wolności oraz orzeczoną w pkt. V karę łączną pozbawienia wolności obniża do 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy;
2. wymiar orzeczonego w pkt. III środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz orzeczonego w pkt. VI łącznego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych ustala na okres 10 /dziesięciu/ lat przyjmując jako podstawę art. 42 § 3 kk w zw. z art. 43 §1 kk.

II. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II.Ka.93/13

UZASADNIENIE

S. R. (1) został oskarżony o to, że:

I. w dniu 25.06.2011r. około godziny 9.00 na trasie K.-R. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, powodując nieumyślnie wypadek w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,72 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu; 0,97 i 1,16 promila alkoholu we krwi oraz nie mając do tego uprawnień, prowadził samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...), nie dostosował prędkości jazdy do warunków panujących na drodze, przy czym jechał z prędkością wyższą od dozwolonej, zjechał na prawe pobocze drogi uderzając lewym przednim narożem w drzewo, w wyniku czego pasażer M. D. doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy w postaci złamania kości podstawy czaszki, kości jarzmowej lewej, złamania szczęki, wieloodłamowego złamania żuchwy oraz złamania kości nosowej, ognisk stłuczenia i obrzęku mózgu z wklonowaniem migdałków mózdzku do otworu potylicznego wielkiego, rozwarstwienia aorty w obrębie łuku i części zstępującej z pęknięciem ściany i krwotokiem do jamy opłucnej lewej (krwiak opłucnej) oraz worka osierdziowego, stłuczenia i obrzęku płuc, złamania trzonu kości ramiennej lewej, niedokrwienia mięśnia sercowego, niedokrwienia nerek skutkujących jego śmiercią, tj. o czyn z art.177§2 kk w zb. z art.178§1 kk w zw. z art.11§2 kk;

II. w dniu 25.06.2011r. około godziny 9.00 na trasie K.-R. znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,72 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu; 0,97 i 1,16 promila alkoholu we krwi prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...), tj. o czyn z art.178a§1 kk.

Sąd Rejonowy w Olecku wyrokiem z dnia 21.12.2012r. w sprawie II.K.579/11 uznał oskarżonego S. R. (1) za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia, który to czyn zakwalifikował z art.177§2 kk w zw. z art.178§1 kk i na tej podstawie skazał go i wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności.

Oskarżonego S. R. (1) uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia, który to czyn zakwalifikował za art.178a§1 kk i na tej podstawie skazał go i wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art.42§3 kk orzekł wobec oskarżonego S. R. (1) za czyn opisany w pkt. I aktu oskarżenia środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze.

Na podstawie art.42§2 kk w zw. z art.43§1 kk orzekł wobec oskarżonego S. R. (1) za czyn opisany w pkt. II aktu oskarżenia środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów określonego rodzaju – mechanicznych na okres 3 lat.

Na podstawie art.85 kk i art.86§1 kk połączył orzeczone wobec oskarżonego S. R. (1) w punkcie I i II wyroku kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art.90§2 kk w zw. z art. 85 kk i art.88 kk połączył orzeczone wobec oskarżonego w punkcie III i IV wyroku zakazy prowadzenia pojazdów i orzekł wobec oskarżonego S. R. (1) łącznie środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze.

Na podstawie art.63§1 kk zaliczył oskarżonemu S. R. (1) na poczet orzeczonej w punkcie V wyroku kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności tymczasowe aresztowanie od dnia 01.07.2012r. do dnia 13.11.2012r. przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

Na podstawie art.624§1 kpk zwolnił w całości oskarżonego S. R. (1) od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obrońca oskarżonego S. R. (1).

Na mocy art.427§1 i 2 kpk i art.438 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek obrazy przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art.410 kpk w zw. z art.4 i 7 kpk poprzez dokonanie oceny dowodów:

a) w sposób **niewszlachetny** oraz **sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania**, Sąd bowiem ocenił opinie biegłego sądowego z zakresu badań mechanoskopijnych oraz badań wypadków drogowych J. G. (pisemne: k.183-189; 514-535; 784-789, ustne: 499; 537v-538; 749v-752; 884-885v) jako spójne, logiczne, pełne i zasługujące na uwzględnienie w całości, podczas gdy:

- biegły wskazuje w opiniach, iż uszkodzenia w zabezpieczonej u oskarżonego odzieży są "charakterystyczne" dla uszkodzeń, które mogły powstać tylko w przedniej części pojazdu, co miałyby wskazywać, iż oskarżony kierował pojazdem w chwili zderzenia, przy czym biegły nie potrafi jednoznacznie wskazać, które ze stwierdzonych uszkodzeń obuwia i **spodni zostały** naruszone i o jakie konkretne elementy przedniej strony pojazdu;
- biegły mimo zapewnień o dokonaniu oględzin całego pojazdu i zabezpieczeniu wszelkich śladów wskazujących na położenie oskarżonego w pojeździe w chwili zdarzenia nie zabezpieczył śladów znajdujących się w tylnej części pojazdu oraz konsoli środkowej, a także zaniechał demontażu fotela kierowcy;
- biegły sądowy czyni ustalenia co do miejsca zajmowanego przez oskarżonego S. R. w pojeździe w chwili zderzenia de facto wyłącznie w oparciu o uszkodzenia obuwia i spodni zabezpieczonych u oskarżonego (k.72-82) przy czym takich ustaleń dokonuje w oparciu o niepełny materiał dowodowy, w szczególności biegły zaniechał ustalenia struktury materiałowej zarówno obuwia zabezpieczonego u oskarżonego jak i spodni - zaniechał ustalenia stopnia ich zużycia, podatności na uszkodzenia;

- biegły sądowy mimo dopuszczenia dowodu z pisemnej opinii uzupełniającej (k. 752 i 751 v) na okoliczności wskazane przez obronę zaniechał sporządzenia symulacji ruchu pojazdu przed zdarzeniem; ustalenia genezy uszkodzeń obuwia i spodni zabezpieczonych u oskarżonego z uwzględnieniem materiału, z którego zostały wykonane i stopnia ich zużycia; ustalenia mechanizmu powstania śladów biologicznych zabezpieczonych w pojeździe, po uprzednich oględzinach pojazdu i ustaleniu, czy w pojeździe znajdują się inne ślady wskazujące na obecność trzeciej osoby; położenia oskarżonego w pojeździe w chwili zderzenia;

mając na uwadze powyższe, dokonanie swobodnej i wszechstronnej oceny opinii biegłego sądowego J. G. doprowadziłoby do wniosku, że ustalenia opinii co do miejsca położenia oskarżonego w pojeździe w czasie zderzenia opierają się tylko i wyłącznie na dowolnych założeniach biegłego, nie popartych jakimkolwiek materiałem dowodowym, a przez to nie mogą stanowić podstawy merytorycznych ustaleń w sprawie;

b) w sposób niewszlachetny oraz z pominięciem badania i uwzględniania okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, w szczególności:

- Sąd pomija, iż mimo stwierdzonych przez biegłego uszkodzeń i ubytków w obuwiu i spodniach zabezpieczonych u oskarżonego, w przedniej części pojazdu, na miejscu kierowcy nie znaleziono żadnych mikrośladów lub elementów tego obuwia lub spodni;
- Sąd pomija, iż na zagłówku fotela kierowcy zabezpieczono ślady DNA trzech osób;

2) obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na wynik sprawy, a

mianowicie:

a) **art. 201 kpk i art. 196 § 3 kpk** poprzez zaniechanie powołania innego biegłego sądowego z zakresu badań mechanoskopijnych oraz badań wypadków drogowych mimo, że opinie sporządzone w sprawie przez biegłego sądowego J. G. zarówno w formie pisemnej jak i uzupełniające w formie ustnej jawią się jako wewnętrznie sprzeczne, niejasne i niepełne, a nadto mimo, że w sprawie ujawniły się powody osłabiające zaufanie do wiedzy biegłego sądowego J. G.;

b) **art. 366 § 1 kpk** poprzez niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, a mianowicie:

- zaniechanie ustalenia czy w pojedzie w chwili zderzenia znajdowała się osoba trzecia, w szczególności poprzez ustalenie czy w pojeździe, w jego przedniej części, na miejscu fotela kierowcy znajdowały się ślady wskazujące na obecność osoby trzeciej.

Mając powyższe na uwadze **wniósł:**

1) o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu,

2) na podstawie art.452§2 kpk o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu mechanoskopii, ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych na okoliczność:

- ustalenia mechanizmu powstania uszkodzeń obuwia i odzieży zatrzymanej od oskarżonego S. R. (1) z uwzględnieniem struktury materiałowej oraz stopnia zużycia rzeczonoego obuwia oraz odzieży;

- ustalenia mechanizmu powstania śladów biologicznych zabezpieczonych na systemie (...) pojazdu F. (...) (poduszce powietrznej kierowcy, pasażera, pasach bezpieczeństwa);

-ustalenia jakie miejsce w pojeździe marki F. (...) zajmował oskarżony S. R. (1) w chwili wypadku z dnia 25.06.2011r., czy w pojeździe znajdują się ślady wskazujące na obecność w chwili zderzenia osoby trzeciej, jeżeli tak, to w jakim miejscu ta osoba się znajdowała;

- ustalenia mechanizmu powstania uszkodzeń pojazdu F. (...), po dokonaniu symulacji ruchu rzeczonoego pojazdu w programie Cyborg Idea, z określeniem wektorów sił działających na przedmiotowy pojazd przed i w chwili zdarzenia;

3) ewentualnie o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowni i instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego zasługiwała jedynie na częściowe uwzględnienie i nie mogła odnieść oczekiwanego w niej skutku w postaci uniewinnienia oskarżonego.

Stwierdzić należy, iż Sąd I instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie. Dokonał również rzetelnej, dokładnej oraz zgodnej z wiedzą i zasadami doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Pisemne, obszernie motywy wyroku zawierają wszechstronną analizę dowodów, wysunięte wnioski są logiczne, a ocena dokonana została z zachowaniem reguł wynikających z art. 4 kpk i art. 7 kpk oraz stosownie do art. 410 kpk na podstawie całokształtu materiału dowodowego. Wynika to jednoznacznie z treści uzasadnienia. Sąd I instancji przeprowadził pełne postępowanie dowodowe a zebrane dowody ocenił bez przekroczenia granicy swobodnej oceny dowodów określonej dyspozycją art.7 kpk. Przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego. W efekcie słusznie uznał, iż oskarżony popełnił czyny zarzucane mu aktem oskarżenia. Swe przekonania w tej materii Sąd Rejonowy uzasadnił i instancja odwoławcza w całości podziela to stanowisko.

Wywody apelacji obrońcy oskarżonego starają się polemizować z ustaleniami faktycznymi Sądu Rejonowego, w szczególności w zakresie ustalenia jakoby to właśnie oskarżony kierował samochodem marki F. (...) w chwili zderzenia i przedstawił w tym zakresie liczne nieścisłości i nieprawidłowości w opiniach biegłego sądowego z zakresu badań mechanoskopijnych oraz badań wypadków drogowych. Nadto wskazał, iż nie sposób uznać w/w opinii jako spójnych, logicznych, pełnych i zasługujących na uwzględnienie w całości.

Na poparcie swoich argumentów przedstawił szerokie uzasadnienie, które jednak w ocenie Sądu Okręgowego stanowi jedynie dowolną polemikę z prawidłowo ustalonym przez Sąd Rejonowy stanem faktycznym. Wskazał, iż oparcie ustalenia winy oskarżonego, wbrew licznym sprzecznościom i niejasnościom opinii biegłego, co do uszkodzenia

zabezpieczonej u oskarżonego odzieży, braku wskazania sposobu powstania tych uszkodzeń, zaniechaniu ustalenia mechanizmów powstania śladów biologicznych, a w konsekwencji analizy śladów wskazujących na obecność trzeciej osoby w samochodzie i położenia oskarżonego w pojeździe w chwili zderzenia narusza zasady prawidłowego postępowania, zwłaszcza że dowolne założenia biegłego nie mogą stanowić podstawy merytorycznych ustaleń w sprawie.

Z powyższym stanowiskiem obrońcy oskarżonego nie sposób się zgodzić, albowiem sędzia ocenia znaczenie, moc i wiarygodność całego materiału dowodowego w sprawie na podstawie własnego wewnętrznego przekonania, które kształtuje w oparciu o świadomość prawną, doświadczenie życiowe, logiczność rozumowania.

Odnosnie powodów dla których Sąd I instancji dał wiarę m.in. opiniom biegłego sądowego z zakresu badań mechanoskopijnych oraz badań wypadków drogowych oraz świadków (zwłaszcza tych obecnych na miejscu zdarzenia bezpośrednio po wypadku), a odmówił wiarygodności m.in. wyjaśnieniom oskarżonego, wystarczy odesłać apelującego do pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, gdyż w nim zaprezentowana została analiza materiału dowodowego i droga rozumowania, która doprowadziła Sąd Rejonowy do końcowych wniosków. Sąd Rejonowy przyjmował jedynie te depozycje i wnioski opinii, które miały potwierdzenie w innych dowodach. Nie ma potrzeby w tym miejscu powtarzać całości tej argumentacji, którą Sąd Okręgowy uznał za logiczną i zgodną z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczeniem życiowym.

Z uwagi na podnoszone zarzuty i kwestionowanie w zasadzie głównie kwestii położenia S. R. (1) w samochodzie w chwili wypadku koniecznym jest szersze odniesienie się do wskazanych kwestii.

Materiał dowodowy, na którym Sąd Rejonowy oparł swe ustalenia faktyczne to jak wskazano powyżej zarówno liczne zeznania świadków, opinie biegłego z zakresu badań mechanoskopijnych oraz badań wypadków drogowych, jak i opinie z zakresu badań biologicznych, badań daktyloskopijnych, stanu technicznego pojazdu.

Nie ulega wątpliwości, iż dla ustalenia stanu faktycznego najistotniejsze znaczenie miały opinie pisemne i ustne biegłego J. G. (2), który opisał przebieg wypadku i jego przyczyny i stwierdził nie tylko na podstawie uszkodzeń odzieży i obuwia, iż S. R. (1) w pojeździe w chwili zderzenia znajdował się na miejscu kierowcy. Swoje wnioski należycie i logicznie uzasadnił, oparł na specjalistycznej wiedzy i bogatym doświadczeniu zawodowym. Powyższe znajduje również potwierdzenie, o czym już skarżący nie wspomina, w powstałych u oskarżonego w wyniku zderzenia obrażeniach ciała. Biegły sądowy – lekarz patomorfolog wskazał, iż obrażenia ciała stwierdzone u S. R. (1) wskazują, iż w chwili przedmiotowego wypadku kierował on samochodem, a nie siedział na tylnej kanapie (k.229). Z kolei w opinii biegły J. C. podniósł jednoznacznie, iż obrażenia ciała powstałe u S. R. (1) wskazują, iż znajdował się on z lewej strony samochodu i zdecydowanie większe prawdopodobieństwo powstania tych ran jest u osoby, która znajdowała się z przodu pojazdu. (k.884v-885)

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy „jest rzeczą powszechnie przyjmowaną przez lekarzy biegłych z zakresu medycyny sądowej, specjalizujących się w analizie obrażeń odnoszonych do uczestników wypadków w ruchu drogowym, że wnioskować w sposób kategoryczny na podstawie doznanych przez osoby siedzące na przednich siedzeniach samochodu obrażeń ciała o tym, która z tych osób była kierowcą, a która pasażerem, można wyłącznie wtedy, gdy doszło do tzw. zderzenia czołowego; inaczej mówiąc jeżeli zdarzenie komunikacyjne nie miało charakteru najazdu czołowego na przeszkodę, nie można, w celu typowania osoby kierowcy stosować schematu obrażeń ciała spodziewanych u kierowcy.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.02.2009r., II.KK.248/08, Lex nr 491589)

Sąd I instancji, zdaniem Sądu Okręgowego, ustalenie iż to S. R. (1) był kierowcą samochodu oparł na powyższych opiniach, poddając je wnikliwej analizie, ocenie, jak również zeznaniach świadków. Przypomnieć należy, iż ustalenie stanu faktycznego, rozstrzygnięcie kto i jakie przepisy ruchu drogowego naruszył, proces ustalenia winy należy do wyłącznej kompetencji sądu, a nie biegłego. Wskazać należy, iż owszem nie było żadnych bezpośrednich świadków zdarzenia, jednak w niedługim czasie po jego zaistnieniu na miejscu byli A. P. (1), A. R., H. B. S. O. (1). Podkreślić należy, iż zeznania tych świadków przedstawiały zapamiętane przez nich spostrzeżenia. A.A. P. oraz A. R. zeznali, iż w samochodzie znajdowały się dwie osoby – kierowca i pasażer. Innych osób nie widzieli. Natomiast H.M. B. i S. O.

wskazali, iż w samochodzie znajdował się nieprzytomny pasażer na przednim siedzeniu oraz drugi komunikatywny pasażer siedzący na tylnym siedzeniu (S. R.), zaś miejsce kierowcy było puste. Zeznania w/w świadków wskazują również, iż drzwi przednie samochodu były zakleszczone zarówno te od strony pasażera, jak i te od strony kierowcy.

Powyższy materiał dowodowy, oceniony przez Sąd Rejonowy logicznie i zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, dobitnie wskazuje, iż S. R. (1) był kierowcą samochodu osobowego marki f. w chwili zderzenia. Sam fakt, iż niektórzy świadkowie widzieli go na tylnym siedzeniu samochodu nie wyklucza, iż w chwili zderzenia znajdował się on na miejscu kierowcy. Zauważyć należy, iż przednie drzwi samochodu były zablokowane i zarówno kierowca, jak i pasażer nie miał fizycznej możliwości wydostania się z samochodu właśnie tymi drzwiami. Dlatego też nie można wykluczyć, iż S. R. (1), będący przytomny po zaistniałym zdarzeniu, posiadający niewielkie obrażenia ciała mógł przemieścić się wewnątrz samochodu właśnie z siedzenia kierowcy na tylne siedzenie samochodu. Powyższą wersję zdarzenia, wbrew twierdzeniom skarżącego i wyjaśnieniom oskarżonego, potwierdzają przywołane powyżej wnioski opinii biegłych, w tym dokonujące analizy powstania u S. R. (1) obrażeń ciała. Dodatkowo wersję oskarżonego, iż kierowca poszedł po pomoc, dyskredytują zeznania członków Lotniczego Pogotowia (...), którzy odlatując z powietrza sprawdzili czy nie widać jeszcze jakiegoś uczestnika wypadku, jednak nikogo nie zauważyli.

Pozostałe ustalenia faktyczne w tym stan nietrzeźwości oskarżonego, naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym nie były kwestionowane, dlatego też w tym zakresie należy odesłać do pełnych i spójnych argumentów Sądu Rejonowego.

Ustalony zatem przez Sąd Rejonowy i zaprezentowany w uzasadnieniu wyroku stan faktyczny, oparty o przeprowadzone w sprawie dowody, prawidłowo ocenione, zgodnie z zasadami sformułowanymi w art.4 i 7 kpk, zasługuje na aprobatę. Tym samym Sąd Okręgowy nie przychylił się do stanowiska obrońcy oskarżonego dostrzegającego konieczność odmiennej oceny materiału dowodowego. Wbrew bowiem twierdzeniom apelacji nie jest to luźna hipoteza, tylko rzeczowe ustalenia faktyczne, poparte dowodami, w tym również rzetelnymi i fachowymi opiniami biegłych sądowych. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał na winę oskarżonego. W opozycji do dowodów obciążających oskarżonego pozostawały jedynie jego wyjaśnienia jak i zeznania niektórych świadków, którzy jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy mieli interes prawny w potwierdzaniu wersji oskarżonego i zostały one w toku postępowania dowodowego skutecznie podważone. Nie sposób zatem materiału dowodowego ocenić inaczej, niż dokonał tego Sąd Rejonowy przypisując S. R. (1) popełnienie zarzuczanych mu czynu.

Kolejną kwestią wymagającą poruszenia jest przyjęta przez Sąd Rejonowy kwalifikacja prawna czynów zarzuczonych oskarżonemu. Pogląd, iż zachowanie sprawcy kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości, który w następstwie naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu powoduje wypadek komunikacyjny, stanowi dwa odrębne czyny zabronione, jeden określony w art.178a§1 kk, drugi zaś w art.177§1 lub 2 kk w zw. z art. 178§1 kk (przyjęty także przez Sąd I instancji), jest powszechnie akceptowany w orzecznictwie. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19.07.2006r., III KK 139/06, Lex nr 193078 oraz z dnia 02.08.2006r., III KK 73/06, OSNwSK 2006/1527, z dnia 18.06.2008r., III KK 41/08, Lex nr 436431) Również Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko i należy zgodzić się, że kierujący pojazdem S. R. (1) dopuścił się dwóch odrębnych przestępstw.

Zgodnie z art. 447§1 kpk apelację co do winy oskarżonego uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku. W przedmiotowej sprawie obrońca oskarżonego zakwestionował właśnie winę oskarżonego, co dało możliwość kontroli całego orzeczenia Sądu Rejonowego, w tym wymierzonej kary i środków karanych.

W orzecznictwie trafnie podkreśla się, iż niewspółmierność kary ma miejsce wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowych, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należyte stopnia społecznej szkodliwości czynów i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary. Współmierność kary do stopnia winy musi być powiązana z indywidualnym sprawcą przestępstwa i w zależności od okoliczności wpływających na jej ustalenie, karę należy ukształtować tak, aby zróżnicowanie kar

oddawało stopień zawinienia. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27.03.2012r., II Aka.13/12, Lex nr 1235686).

Sąd I instancji wymierzając karę jednostkową za czyn I zarzucony w akcie oskarżenia oraz karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat oraz łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze nie wziął pod uwagę w wystarczającym stopniu, wszystkich tych okoliczności, które winny mieć wpływ na ich wysokość.

Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż stopień społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez S. R., jak i stopień jego zawinienia jest wysoki, uwzględnił przy tym stężenie alkoholu w organizmie oskarżonego, doprowadzenie do śmierci M. D.. Na uwagę zasługuje, iż pasażer – M. D. świadomie zdecydował się na jazdę samochodem z nietrzeźwym kierowcą, narażał siebie na możliwe skutki jazdy z takim kierowcą, jak również sam pozostawał pod znacznym wpływem alkoholu. O obniżeniu kary zdecydowały również okoliczności, które wpływały na ocenę osobowości sprawcy, zwłaszcza jego młody wiek (26 lat), dotychczasowy tryb jego życia, zachowanie po jego popełnieniu, bowiem sam fakt nie przyznania się do popełnienia zarzucanych mu czynów nie może wpływać na wymiar jego kary, gdyż jako oskarżony ma prawo realizować przyjętą przez siebie linię obrony. Owszem dotychczas S. R. (1) był dwukrotnie karany sądownie, jednak nie były to przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, jak również ostatnie skazanie miało miejsce w 2008r. i od tego momentu prowadził on ustabilizowany tryb życia. W odczuciu Sądu odwoławczego zatrzymanie oskarżonego, jak i prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne zmieniło sposób jego życia. Dlatego też zdaniem Sądu Okręgowego orzeczenie wobec niego kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności byłoby niesłuszne. Kara ma też spełnić określone cele prewencyjne (wychowawcze i zapobiegawcze) w stosunku do skazanego oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Cele te powinny być ustalane nie na czas popełnienia przestępstwa, lecz na czas wyrokowania. Ma to szczególne znaczenie, gdy między datą popełnienia czynu a czasem wyrokowania upłynął długi okres czasu. Jeśli sprawca mimo braku kary poprawił się, żył uczciwie, pracował, to surowe ukaranie go nie jest celowe. Kara surowa byłaby jedynie czystą represją (odwetem), która nie realizowałaby celów kary w zakresie prewencji indywidualnej". (wyrok SA w Krakowie z dnia 17 grudnia 2009 r. sygn. akt II Aka 223/09 publ. KZS 2010/2/32).

Odnosnie orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze należy wskazać, iż owszem z treści art.42§3 kk wynika obowiązek jego orzekania wobec sprawców, którzy w czasie popełnienia czynu z art.177§2 kk byli w stanie nietrzeźwości, co w przypadku S. R. (1) niewątpliwie miało miejsce. Jednak ten sam przepis prawa pozwala na orzeczenie środka karnego na określony okres czasu, gdy zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Sąd Rejonowy żadnych szczególnych okoliczności nie dostrzegł, jednak w ocenie Sądu Okręgowego w przypadku S. R. (1) takowe zachodzą. W tym miejscu wskazać należy chociażby młody wiek oskarżonego, co z kolei powoduje, iż orzeczenie wobec niego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze może stanowić zbytnią dolegliwość karną. Owszem z uwagi na okoliczności popełnionych czynów, koniecznym jest nałożenie odpowiedniej sankcji w postaci środków karnych i wyeliminowanie jego z ruchu drogowego, jednak nie dożywotnio. Należy również zwrócić uwagę, iż dotychczas nie był on karany za tzw. przestępstwa drogowe.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok jak w części dyspozytywnej – obniżył wymiar kary pozbawienia wolności i orzeczonego środka karnego postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. W przekonaniu bowiem Sądu odwoławczego orzeczona w pkt. I kara jednostkowa pozbawienia wolności i w pkt. V kara łączna pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy jest współmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynów i nie przekraczająca stopnia winy. Orzeczona kara spełni oczekiwane cele w zakresie społecznego oddziaływania kary oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma ona osiągnąć wobec oskarżonego. Zważywszy zaś na właściwości i warunki osobiste oskarżonego, a także jego młody wiek, w pełni uprawnia przypuszczenie, że pozwoli ona osiągnąć swoje cele, a w szczególności spowoduje, że nie popełni on ponownie przestępstwa. Takiej karze nie sprzeciwiają się również potrzeby w zakresie prawidłowego kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Również w ocenie Sądu wymiar orzeczonego w pkt. III środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich

pojazdów mechanicznych oraz orzeczonego w pkt. VI łącznego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat spełni swoją rolę wychowawczą i karną.

W pozostałym zakresie nie stwierdziwszy uchybień z art. 439 kpk zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Z uwagi na sytuację majątkową oskarżonego – utrzymywanie go przez rodziców, orzeczoną bezwzględną karę pozbawienia wolności, Sąd zwolnił go od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze. Rozstrzygnięcie w tym zakresie oparł o art. 634 kpk w zw. z art. 624 §1 kpk oraz art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych /Dz. U. Nr 49 z 1983r., poz. 223 z późn. zm./.